Ե. 6497 1891 ՅՈՒԼԻՍ 24 ՇԱԲԱԹ 32 ԻՆՃԻ ԱԼԻՆԼ ԱԼԱՖ. ՕԳՈՍՏՈՍ 5 ՇԱԲԱԹ Ե. 6497

10 ԲԱՐՍ.

Մասիսի Էջերեան

10 ԲԱՐՍ.

ԵԼՎԱՐԻ ՂԱՀԷԹԱՆ

Թաշրաբար իչին սենելիք Մէճիտ 6
Իսթանպոլ իչին » » 5
Բօսբա իւճրէթի պիրէ այիտ տիր

Իսթանպոլտա, Փիւրքճիւ խանընտա, ալի գաթտա վագը 21 վէ 23 նիւմէրօլու մաղազալար.

مطبعه و اداره خانه‌سی
استانبولده کورکجی خانده آلتقاده
واقع ۲۱ و ۲۳ نومرولو مغازه‌لر.

منظومهٔ افکار
صاحب امتیاز و مدیر مسئولی
قره‌بت یانوسیان

۱۲۹۷ թէմմուզ ։ ԱՔՀԻՊԻ ԻՍԹԻԼԱՋ ԿԱՐԷՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ ։ ۱۳۰۸ Զիլհիճէ 30

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՀՐԱՒԷՐ
ԱՌ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆՍ

Ազգային ժողովոյ ներկայ նստաշրջանի Դ. գումարումը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ ուրբաթ օր, 26 յուլիս, ի խորհրդարանի Ղալաթիոյ, և իր Օրակարգն է՝

Ա. — Ընտրութիւն քաղաքական ժողովոյ.

Բ. — Տեղեկագիր երկամեայ պաշտօնավարութեան Ազգային Վարչութեան Կրօնական և քաղաքական ժողովոց.

Դ. — Հաշուետուոյց Ազգային Կնդբ. Սնտուկի նախընթաց երկու տարիներու. (Տեղեկագիր Քննիչ Յանձնաժողովոյ).

Ատեանը պիտի բացուի ժամը ճիշտ 2½ին և. տևէ մինչև 5½ը.

Ուստի կը հրաւիրեմք զՁեզ որ բարեհաճիք ներկայ գտանիլ սոյն նստին և մասնակցիլ ժողովոյ աշխատութեանց.

Մնամք ազօթարար
Պատրիարք Կ. Պոլսոյ
ԽՈՐԷՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

23 Յուլիս 1891
Կ. Պոլիս

Յ. Գ. — Մասնաւորաբար կը խնդրուի Պատ. Երեսփոխաններէն որ հաճին յորոշեալ ժամու անհրաժեշտաբար ներկայ գտանիլ նստին, որպէս զի կարելի ըլլայ լուծում տալ Օրակարգի կարեւոր խնդրոց.

Ս. Պատրիարք հազր. պու կիւն Գալաթիոյ սուրբերի մախսուսէտ թեմճմիւ իտէճէք խառն ժողովա ըլեաէթ իտէճէք տիր.

ԲՐԻՍՏՈՍՏՈՒՐ ԷՖ. ՂԱԶԱՐՈՍԵԱՆ

Միլէթիմիզին հէր պընըֆ էհալիսին ճէ մալիւմ օլան պու բիրի տիրաեէթսիմիյրին ճէնազէսի, տիւն սապահ Հիւանդանոցատան Սամաթիա քիլիսէսինէ նագլ օլունարագ, միւթէվէֆֆանըն իսթիրահաթը բուհու իչիւն Սրժ. Իգնատիոս վրդ. Շիչէճեան Ս. Պատարագ թագտիս իթմիշ տիր.

Սաաթ 4 քատէրէրինէ ճէնազէ տուալարընա իսթիտար օլունարագ, Գեր. Բարթուղիմէոս Արքեպիսկոպոս իճրայի ըլեաէթ իթմիշ, վէ Գեր. Ա. Բրիստակէս, Հմայեակ վէ Գարեգին եպիսկոպոսլար վարդապետ վէ քահանալար հազրը պուլունմուշլար տըր.

Գեր. Մելքիսեդեկ, Մատթէոս վէ Գրիգորիս Սրբազանլար իլէ Ս. Պատրիարք հազր. թարաֆընան վէքիլի Գեր. Գէորգ Ծ. վրդ. Ազգ. Ժողով Ատենապետի սաատ. Նուբարեան էֆ. հազր. եասը սրֆաթը իլէ դանտա պուլունմագտա իտիլէր.

Գեր. Հմայեակ եպիսկոպոս Դիմաքսեան, պիր մէրսիէ (դամբանական) սէօյլէմիշ, վէ պու զաթը միւհթէրէմին եարըմ սաըրտան պէրու միլլէթիմիզէ պուլունսուզու միւսլիմէլէֆ մէէմուրիյէթլէրէնէ իպրազ իթտիկի զայրէթ, մէթանէթ վէ սէպաթընան պահս իլէմիշ, վէ հէր էվսաֆը պէրկիւզիտէսինէն պաշդա պիր տէ զայեուր պիր մուալիմ օլտուզունու պէկանլէ, թաշրպըրար վէ խուսուսի իլէ քէնտի սէվտիկի Սըրպազըլար իչիւն Գալաթատա թէէսիս իթտիկի պիր մէքթէպտէ, 25-30 սէնէլիք պիր զէմանտէն պէրու, բազար կիւնլէրի համմալ, օտապաշը վէ հէր սընէֆ թաշրպալարլար իչիւն թէէսիս իթտիկի տերսխանէտէ, պազը համիլէթլի բէֆգէլէրի իլէ պէրապէր էմմէնիճէ, մեզտեպէ Թարիխ, վէ իլմի հիսապը, քէմալի թէհամիւլլէ թէատրիս իթտիքլէրի վէ չօգլարը պու օղումագ եազմագ նէթիճէսինտէն հալլերինի թէպտիլ իթտիքլէրինի մէօյլէմիշ. վէ Ազգ. Ժողովտա, Պուրսա թարաֆընտան երեսփոխան վէ կերէք Ամէնապէտլիք մէէմուրիյէթլէրինտէ, ուզուն միւատէթ վէ տալա զայպուպէթ իթմէսերէք թէմամիլի իրֆայի վազիֆէ իթմիշ օլտուզունու տերմիեան իյլէմիշ, վէ տուա վէ թէմէննիճաթտա պուլունմուշ տուր.

Ճէնազէ ալայլա քիլիսէտէն չըգարըլըպ, Ս. Փրկիչ Հիւանդանոցու Պալաթ վէ Մայր Վարժարան մէքթէպլի շակիրտանը վէ երեսփոխան մուալիմ, վէ խրնճախընճ էշալի հազրը պուլունմուշ, վէ 12 գատար երեսփոխան վէ մուալիմլէր տախի ճէնազէ եանընտա մօմ թութմագտա պուլունմուշլար տըր.

Քիլիսէ հավլուսունտա Յարութիւն Մէրեէմգուլի էֆ. սուզիշլի պիր մէրսիէ իյրատ իթմիշ, վէ ճէնազէ ալայլա քէօյին պիր մահէլլի մախսուսունա կէօթիւրիլէրէք, օրատան Պալըգլը գապրիսթանընա նագլ ու տէֆն օլունմուշ տուր.

30 գատար երեսփոխան վէ մուալիմ միւթէվէֆֆանընսան իրտամէթ կէտիրնա գատար իշլթիրաք ինտերէք, քէնտի հաեաթընը միլլէթիմիզին թէրագգիեաթը մանէվիեէսինէ հար իտէն պու զաթը միւհթերէմէ, սոն տէֆա օլարագ վէտայի էպէտիեի լյֆա իթմիշլեր, վէ Սուրբէնեան էֆ. թարաֆընտան էլվէտա օլարագ պիր մուխթասար նութգ իյրատ օլունմուշ տուր.

Միւթէվէֆֆանընն մագպէրէսի իլգէրինէ իբի կիշիանթա վագ օլունարագ պիրի Մայր Վարժարան հէյեէթի մուալիմինի թարաֆընտան, վէ տիկէրի Ազգ. Ժողով նամընա, սաատ. Նուբարեան էֆ, դարթ վիղեթի իլէ աթիտէքի իսպարաթ եազըլմըշ իտի.

Յովհաննէս Նուբեան,
Ի դիմաց Մայր Դիւանի Ազգ. Ժողովոյ,
առ հոգելոյս Քրիստոսուր էֆ. Ղազարոսեան, երիցագոյն երեսփոխանն և Ժողովրդական անձնուէր դպրապարակն.

Քրիստոսուր էֆ. 1816 յունիս 17տէ Սամաթիատա թէվէլլիտ իտիպ էլան 75 եաշընտա պուլունմագտա իտի.

ԹԷՇԷԿԻՐ

Մաթէոսիֆի աղիմ տիւնքի նիւզխէմիզտէ, հէմշէհրիմիզտէն Պարսամեան Յարութիւն էֆէնտի քէրիմէսի տիկին Հայկանույշ Տամլամեանընն, հէնուզ դօնչէ հալինտէ սօլտուզունու, եանի 20 եաշընտա օլտուզու հալտէ, բէնչէյի էճէլէ տիւշտիւկիւնիւ պիլտիրմիշ իտիր, միւթէվէֆիլեէնին պիրատէրի Միհրան էֆ. Պարսամեան թարաֆընտան, պէտպախթ նէվմիվանընն դիքքրի ճէմիլինէ օլմագ իւզրէ, Գայթէրիլեէմիզ գարիլեէրինտէն Տէրէվենք, վէ Մանճըսըն վէ Մունճուսուն գարիլեէրի մէքթէպլէրինէ պիրէր սենելիք «Մանգումէ» ինտասընա հիմմէթի օլունտուզունտան, սանիր զէվաթա պիր հիւսնի իսլրեթի օլմագ իւզրէ մա թէշէքքիւր ալենէն պէեան ինէրիզ.

ՐԻՃԱ

Յունիս, Յուլիս վէ Օգոստոս ամսրընտա, հէր քէս քէօյլէրէ վէ սահրապրա տաղըլարընտան, հէր նէվի ախզ ու իթաճա պիւնիւք պիր տուրպունլուգ հիւքմ իթտիկի կիպի, դազէթաճըլըգտա այնի հայ վուգուա կէլմէքտէ պուլունտուզունտան, վէ նէվմիյէ լապիւտտ օլան մէսարիֆաթըմըզ իսէ տուրմատաճաղընտան, թաշրալարտա պուլունուպ տա հէնուզ դազէթամըզ պէտէլինի իրսալէ հիմմէթի իթմէմիշ օլան զաթլարընը, իրսալէ հիմմէթլէրինի թէքրարէն ըչճա իտէրիզ.

ՏԱԽԻԼԻԵԷ

Միւսանֆիրէթէն չէհրիմիզտէ պուլունան Ֆրանսա վիւքէլյի սապրգասընտան վէ մէճլիսի մէպուսան ադասընտան Մ. Լէօն Սէյ, էվվէլքի կիւն եըլտըզ Սէրայի Հիւմայունունա տավէթ պույրուլարագ, զիւանֆէնի Սէնիյէտէ հազրը պուլունմուշ տուր.

Բում բաթրիգխանէսի Սինոդ մէճլիսի, տիսն Բաթրիգ Տիմոթիսիոս էֆ. հազր. թահթը բիեաէթինտէ ադտը իճթիմա իթմիշ, վէ մուալլագ գալմըշ օլան Սէրէդ, Կիւմիլճինէ, Վարնա վէ Բրէվէզա մէթրոպոլիտլիքլէրի մէսէլէլէրի իլէ մէշղուլ օլմուշ տուր.

Սինոդտա էքսիլէն իւչ ադա եէրինէ Իզմիր, Ամասիա վէ Միտիլլի մէթրոպոլիտլէրինին ճէլպ ու թանէն օլունաճագլարը իշլիտիլմիշ տիր.

Ալիեէ միսթէշարը միսթէվէֆֆա վահան էֆէնին զէվճէսի իլէ քէրիմէմինէ 2382 զրուշ մաաշ թախսիսի, թէգայիւտ սանտըղընճա դարարլաշտըրըլարագ, քէյֆիեէթ պա մազպաթա Պապը Ալիեէ թէպլիղ գելընմըշ տըր.

Արագի եալ պաշը օլան մուհարբէմ այընըն 1ինճի կիւնիւ եարընա իսապէթ իթտիկինտէն, միւքէլլյի ֆիխամ վէ միւդերրայի իղամ լիսէճլիթթէպրիք Մապէյնի Հիւմայունա ադիմէթ իտէճէքլէր տիր.

Իսթանպոլ վէ եա ճիվարընընն միւնասիպ պիրնօգթասընտա սէֆային թամիրինէ մախսուս տէսթէկեահ վէ միւթէֆէրրիաթընընն ինչասը զըմընտա, թայֆ զազէթասընընն Տէրսաատէթ մուխտիրի Մ. Կարաչինօ իլէ շիւրէքեասը թարաֆընտան իմթիհազ իսթիտա օլունուպ, պունա տաիր օլան էվրագ, Նաֆիա Նէզարէթի ֆէնն գալէմինճէ տերաէսթի թէտգիգ պուլունմուշ տուր.

Թահթը հիմաեէյի հազրէթի Բատիշահիտէ օլմագ իւզրէ մնտատա վուգուպրուլաճաղընը եազտըղընմըզ գայրդ եաբըշընընն, Պահրիեէ նազրը Հասան Հիւսնի բաչա հազրնին թահթը նէզարէթինտէ, կէլէճէք օգոստոսուն 22ինճի կիւնիւ սապրգը վէճհէյէ իհրասընա լէտէլարզ Իրատէյի Սէնիյէտէ շէրէֆիւթէալլիգ պույրուլմուշ տուր.

Գօլէրանընն մէնսի ինթիշար վէ սիրաեէթի իչիւն, իթթիխազը լազըմ կէլէն թէտապիրի միւզաքէրրէ զըմընտա, հէր եէրտէ պիրէր գօմիսիօն թէշքիլի Իրատէյի Սէնիյէտէ իգթիզասընտան օլմաղլա, Խարիճիեէ նէզարէթինտէ մէքթուպճու Միւնիր պէյին թահթը բիեաէթինտէ պիր գօմիսիօն թէշէքքիլ իտէրէք, պու կիւն պիրինճի տէֆա ադտը իճթիմա իտէճէք տիր.

Էտիրնէ վէ Պուրսա շէհրլէրինի կապլա թէնֆիրի իթմէք իչիւն, Մ. Պարճիլի պիր իմթիհազ թալէպ իթմէքտէ պուլունմուշ տուր.

«Լա Թիւրքի»նին պէեանընա կէօրէ, իթֆաիեէ ալայլարընա Բէչթէտէն Վալզէր ֆապրիգասը մանուլաթընտան օլուպ, կէչէնտէ թէճրիպէսի իճրա գելընան պուխարը, թուլումպալարընն իթասը մուգաբրէր պուլունմուշ տուր.

Յուլիսին 22ինճի կիւնիւ Հալէպտէ գէճէրատան 22 վէֆիեաթ օլուպ, Խարբուրթ հէվալիսինտէ պուլաշրգ խասթալըգլարտան էսէր գալմամըշ տըր.

Տէրսաատէթ ըրխթըմյարընընն ինչա վէ իղլեթմէսի իմթիհազընը իսթիհբալ իղլեմիշ օլան չիրքէթ, Ֆրանսասա պուքէրրէ գաթիէն թէշէքքիլ իտիպ, չիրքէթին տախիլի նիզամնամէսի, կէչէն բազար կիւնիւ Բարխասէն հարէքէթ իտէն բօսթա իլէ Տէրսաատէթէ կէօնտէրիլմէք իւզրէ եօլա չըգարըլմըշ տըր.

Իշպու նիզամնամէյի տախիլի վէ էվրագը միւթէֆէրրիասը Տէրսաատէթէ վիւրուտ իտինճէ, հիւքիւմէթի Սէնիյէսէն նազարը թաստիգ վէ թասվիպինէ սրզ օլունաճագ իմիշ.

Ինսան վէ հայվանտաքի վերէմ խաթալըգլարը հագգընտա իճրայի թէտգիգաթ իչին, Բարիստէ ադտ օլունան գօնկրէսնին իքինճի իճթիմաը, յուլիսին 27սինտէ վուգու պուլմուշ. վէ պու ճէմիյէթէթ մուալլիմ Մ. Վիլմէն բիեաէթ իլէմիշ տիր. Ճէմիյէթէթի մէզքիւրէտէ Ֆրանսըզ վէ էճնէպի պիր չօգ զէվաթ հազրը պուլունարագ, ֆախրի ըէյիսլէր միեանընտա Զօէրօս բաչա հազրնին իսիմերի տախի պուլունմագտա տըր.

Պազը Տախիլիյէ հավատիաքը իչին ոսն սահիֆէէէ միւրաճաաթ օլունա.

ԽԱՐԻՃԻԷ:

ԱՀՎԱԼԸ ՊՈԼԻԹԻԳԻՅԷ.

Լօրտ Սալիսպըրինին կէչէն սալը կիւնիւ, Լօնտրա շէհր էմինի ձիաֆէթինտան վէրիլէն զիեաֆէթ էսնասընտա, իրատ իթտիկի նութգունտա, միւշարիլէյհ էնտիչէ վէ միւշքիլաթը խարիճիյէնին ազալմըշ օլտուղունը պէօյլէ ափի զէման տէր խաթըր իտէմէտիկինի, վէ Եվրօբա բօլիթիգասը պու կիւնքի տէրէճէտէ հալը սիւքիւն վէ սիւքիւնէթտէ ասլա պուլունմատըղընը, վէ քիւրրէնին Նըաֆը տիկէրինէ (Ամէրիգա) թէվճիհի նազար օլունաա, օրատա էնտիչէ հիսս իտիլմէքտէ օլտուղունու, վէ վագըա դըթայի մէզքիւրէնին չիմալինտէ հէր չէյ սիւքիւնէթ իւզրէ իսէ տէ, չիֆթիլիկէ քի ճէնուպունտա գարըշըգլըգ վէ մալիսէճէ թէշէվվիւշ օլուպ, պունուն նէթիճէսի, Եվրօբաեա աքս ու թէէսիր իթտիկինի, վէ Արժանթին ճիւմհուրիյէթինէ մուավէնէթի մալիյէտէ պուլունմասը վէ Շիլի մէսէլէսինտէ հաքէմլիկի գապուլ իթմէսի իչիւն Ինկիլթէրրաեա ըճեա վուգու պուլմուշ իսէ տէ, քէնտիսինճէ իճրայի միւտախէլէեէ լիւզում օլմատըղը ճիհէթլէ միւտախէլէ իթմէտիկինի, վէ Եվրօբատա հալ էյլէշմիշ օլտուղունու պէեան իթմիշ տիր.

Միւշարիլէյհ պաշ վէքիլ, Ալմանեա իմփէրաթօրունուն Ինկիլթէրրաեա վուգու պուլան զիեարէթինտէն պահսլէ, միւշարիլէյհ իմփէրաթօր հազր. թարաֆընտան իչհար օլունան հիսսիեաթը սուլհճուեանէսինէ վագըֆ օլանլարըն, սուլհ ու միւսալէմէթի ումումիյէնին թէգարրուրունճա գանաաթը վիճտանիեէ հասըլ իթտիկլէրինի, վէ Ինկիլթէրրա անգարիպ Ֆրանսա ճիւմհուրիյէթինին տօստանէսընը քէնտի լիմանլարընտա գապուլ իտէճէկինի, վէ չու վագըատա Ֆիլօթէլէր պէյնինտէ ճէրիեան էտէճէք … պիր թէշէքքիւրաթ, վէ մէմլէքէթէյն արասընտա պիր զըմնը տօսթի վէ մուխալէսէթ միւշահէտէ իթտիկինի, վէ վուգու պուլան հիւսնի գապուլ վէ չէհրայինլէրին պիր աքսը սէտասը օլմագ իւզրէ, պազը քիմսէլէր մուահէտաթը մէվճուտէ հագգընտա էշյաճէ խուսումէթքեարանէ լիսան իսթիմալէյէ, մուահէտաթը մէզքիւրէնին սուլհ ու միւսալէմէթը ումումիյէեի իխլալ իտէճէկինի տէրմիեան իթմիշլէր իսէ տէ, լօրտ Սալիսպըրի մուահէտաթը մէզքիւրէնին միւնտէրիճաթընտան մալիւմաթը եօգ իսէ տէ, քեաղըտ իւզէրինտէ մէվճուտ օլան չու մուգավէլէաթըն էհէմմիյէթի բէք զիեատէ միւպալաղա իտիլմէքտէ օլտուղունու, վէ էկէր միլլէթլէր պէօյլէ պիր պուհրանտա վուկուաթըն իճրայի մուամէլէ իտէճէկ իսէ, մէնֆաաթլարը միւշթէրէք օլմալը հասէպիլէ օլուպ, եօգսա թարաֆէյնին մուգայէսէ օլմալարընտան նէշէթ իթմէտիկինի, վէ Ինկիլթէրրաեա կէլինճէ, տէվլէթի միւշարիլէյհա իչին, թագսիմաթը-արզիեէյի հաղրէսի (սթաթիւքօ) իպգաեէ արզուքէշ օլուպ պիր մուհարէպէնին տէհշէթլի նէթիճէլէրինի տախի խէպր մուամէլէթտա պուլունմանլար, սուլհ ու միւսալէմէթ վէ միւվազէնէյի սիյասիյէնին արզուքէշ օլտուղունը իլավէյի կիւֆթար իթմէսի իւզէրինէ, իչպու նութգ հէր թարաֆտան ալգըլարլա թէշեիւ օլունմուշ տըր.

Լօրտ Սալիսպըրի մէգալէսինէ խիթամ վիրտիկի սըրատա, սուլհ ու միւսալէմէթին պագասը, քէնտի միւքէլլէֆ մէվգիլերինտէ պուլունտուգճա պաշլըճա էնտիչէլէրինտէն պիրի օլուպ, չիմտիյէ գատար տա մագսատինէ էրիշկինտէն տօլայը մէմնուն օլտուղունու սէրտ ու իթեան իյլէմիշ տիր.

* *

Թէլէկրաֆլա խապէր վիրիլտիկի վէճհլէ, Իթալեա վէլիլի ահտը Ինկիլթէրրատա բէք զիեատէ հիւսնի գապուլէ մազհար օլմուշ տուր. Լօնտրա շէհր էմինի միւշարիլէյհին շէրէֆինէ պիր զիեաֆէթ չէքէրէք, պու զիեաֆէթտէ, Իթալեանըն Լօնտրա սէֆիրիլիւնէ մուհաֆազա խուսուսունտաքի մուվաֆֆագըյեէթինտէն պահս իյլէմիշտէն սօնրա տէմիշ տիր քի.

«Սիզի պիրինճի օլարագ Իթալեա գրալը իլան իտիչէն միւտէպպիր մահիր վէ չէօհրէթչուար պիր զաթըն թօրնու վէ սուլհու արզու իյլէնէն զիգտատբէթ պիր տօստանընը էհէմմիյէթինի թագտիր իտէն պիր հիւքիւմաթըն, վէ … միւհաֆազէթինի … Իթալեա զագալ վէ գուվայիտսընըն օղլու օլմագ իւզրէ, սէլամլարըմ. Սիզի եալընըզ պու պէօյլէ ասէմէթին օղլու վէ Թօրինօ տէկիլ պէլքի էվամիր չաթը սիլեէնիզ իչին տէ սէլամլարըմ. Իթալեա ասարը սամիմանէ վէ միւհթէրէմանէ իլէէն Լօնտրա չէհրի նամընա օլարագ, բրէնսը տը Նաբլ չէրէֆինէ պատէնուչ օլուեօրում.»

Բրէնս տը չու վէճհլէ ճէվապ վիրմիչ տիր.

«Պիր ազիմ չէհրին րէյիսի թարաֆընտան մազհար օլտուղում հիւսնի գապուլու, վէ պու չէհիր նամընա օլարագ, Իթալեա գրալը վէ գրալիչասը իլէ պէնիմ չէրէֆիմէ իճրա օլունան մէրասիմ իչին տէվրը ագտասէ Լօնտրաեա սէլամլարըմը ուլուլուեադ պիր նատիկեաըր օլարագ տըր.

«Պէն տէ պունտան տօլայը սիզէ անատըմ իչին պիր թէշէքքիւր իյլէրիմ. պու միւքէլլէֆ մասանըն էթրաֆընտա իճթիմա իյլէեէն Իթալեանլարըն քեաֆֆէսինէ, պէնիմլէ պէրապէր Լօնտրանըն վէ չէհր էմինինին չէրէֆինէ օլարագ, պատէնուչ օլմալարը թէքլիֆ իյլէեօրում.»

Բրէնս տը Նաբլ պու նութգու Ինկիլիզճէ սէօյլէմիչ տիր. Ինկիլիզ զազէթէլէրը թարաֆընտան պրէնսին ճէզաքէթինի, զէքավէթինի վէ մալիւմաթը էտէպիյէսինի պիթթէգտիր, Իթալեա իւտապաընտան Տանթէ իլէ Գարգանօ, Թասօնուն էսէրլէրինի նասըլ օգուեօր իսէ, Շէքսբիր իլէ Միլթօնուն էսէրլէրինի տէ էօյլէճէ իյրաա իյլէտիկինի եազըեօրլար.

* *

Գրօնշթատ պէլէտիեէսի թարաֆընտան վիրիլէն զիեաֆէթտէ. Գրօնշթատ մահքէմէսի րէյիսի Մ. Րէպէլինսքի ամիրալ Ժէրվէեէ չէրէֆէն տէվրի ագտահ իյլէտիկի սըրատա, «Ֆրանսըզլար տայիմա տօստանմաղը, պահրիեունումուզու, նազարը իհթիրամտէ թութմուչլար տըր, ֆագաթ չիմտիքի մուամէլէ իքի տօստանըն պիրպիրինէ ճանընըզ իպլաղը ասարը իհթիրամ իյլէմէսինտէն իպարէթ տէկիլ տիր. Ֆուրասա զաճէթլէ միւհիմ պիր վագըա ճէրէեան իյլէեօր. Ֆուրասա իքի պէօյլէ միլլէթ պիր իթթիֆագը տօսթանէ ագտ իտիեօրլար. Ֆրանսա իլէ Րուսեա արասընտաքի թէմէճճիւհաթ տահա տիւն վուգուա կէլմիշ պիր չէյ տէկիլ տիր, բէք էսկի տիր, պունուն միքթարը, իթթիհատը մանէվիտէ, սըհրիեէթը էրվահտէ, իքի միլլէթին միւշապէհէթը խասայիսի իչինտէ միւնտէմիճ տիր. Զաթէն սէօզէ նէ հաճէթ պիզ պիրպիրիմիզէ … » քէլիմաթընը իլաա իյլէտիկի կիպի, ամիրալ Ժէրվէ տէ, Րուսեանըն պիզէ կէօսթէրտիկի իհթիրամաթը ֆէվգէլատէտէ ասլա ունութմայաճաղը, պու ասարը թէվէճճիւհ գալպլէրիմիզի հիսսիեաթը միւվէտտէթլէ մալի իյլէտի. Պու եաղընըզ պիզիմ իչին տէկիլ, սէվկիւլիւ Ֆրանսամըզ իչին տիր. Պիզ պունու պիլտիկիմիզ կիպի, վաթանըմըզտա պիլիեօր, պիզիմ Րուսեա հագգընտաքի մուհապպէթիմիզ օ գատար քէօքլէշմիշ տիր քի, անը էպէտինտէն օնութմագ միւմքին պիլէ տէկիլ տիր, օ մուհապպէթ ճէվմաւա օլմուշ տուր, ճէվճրա տուր վէ ճէվճուտ օլաճագ տըր» քէլիմաթընը սէօյլէմիշ տիր.

Ղազէթալարտա պիր գարիպ էսէրի թէվէճճիւհ տահա կէրիւլիեօր, պու տա իխթիեար պիր Ֆրանսըզ կէմիճիսինէ, Բէթրսպուրկտան նէ եատիկեար կէօթիւրիեօր զէմինինտէ միւհտամտալարընըն սօղտուղու պիր սիւալէ ճէվապէն, օլմուչ իչին պիր Րուս էլիֆպասը կէօթիւրիեօրմուշ քի, պիր կիւն օլուպ տա Րուսիաեա կէլէրէք պապաղընա իտիլէն հիւսնի գապուլտէն տօլայը Րուսլարա քէնտի լիսանլարընը իֆայի թէշէքքիւր իլէսին» տէեի մուգապէլէտէ պուլունմուշ տուր.

Շայեանը տիգգաթ տըր քի, Ֆրանսըզլարա զիեաֆէթ վիրիլէն սալօնտա, գօնուլան սանճագլա արմա վէ սայիրէ Ֆրանսա ճիւմհուրիյէթինին հարֆը էվվէլլէրի օլան «Ր» վէ «Ֆ» հարֆլարընը հավի օլուպ, հուրուֆու մէզքիւրէ մէրսին վէ տէֆնէ տալլարը իլէ թէզյին իտիլմիշ տիր. Ամիրալ Ժէրվէ «Րէբիւպլիք Ֆրանսէզ» եանի Ֆրանսա ճիւմհուրիյէթի թէրքիպինի թէշքիլ իտէն իքի քէլիմէնին հարֆը էվվէլլէրի օլան սալիֆ իւզզիքր «Ր» վէ «Ֆ» հարֆլարընա տիկէր պիր մանեա տահա թագմին իյլէմիչ տիր. տէմիչ տիր քի, «պագ ընըզ էֆէնտիլէր, պու իքի հարֆը էվվէլ պիրպիրինին եանընտա նասըլ տօսթանէ տուրուեօրլար, պու Ֆրանսա իլէ Րուսեանըն հարֆը էվվէլլէրի տիր. Անլէրին պիրպիրի եանընա վազը, իքի միլլէթին իթթիհատընա աչէնկիւնէ տէլալէթ էյլէեօր. Ֆրանսա նամընա պէեան էյլէրիմ քի, մէմլէքէթիմիզ, սիզին պէօյլէ մէմլէքէթինիզ հագգընտա հիսսիեաթը տայիմէյի տօսթանէ պէսլէմէքտէ տիր»

Ֆրանսա հիւքիւմէթի պու քէրրէ Չին հիւքիւմէթինէ պիր Նօթա կէօնտէրիպ 50 միլիօն ֆրանգ թազմինաթ իսթէմէքտէ օլուպ, իչպու միւթալէպէսինի գուվվէթլէ իթիզամ իթմէք իւզրէ, Չին սուլարընտա տէմիր աթմըչ օլան քեաֆֆէյի Ֆրանսըզ սէֆինէլէրինէ Եանկ-չէ-Քեանկ սուլարը միւնտազամընա կիրմէք իւզրէ լազըմ կէլէն էմր ու թալիմաթը տախի վիրմիչ տիր. Ֆրանսանըն վէ թէգալլայը թազմինաթ վէ մուգաթթէլէ (կօսթրաժ) տախի օլան սայիր տէվլէթլէրին իչպու թազմինաթ թալէպի, Չին հիւքիւմէթի թարաֆընտան նէ սուրէթլէ թէլագգի օլունաճաղը հէնուզ մալիւմ տէկիլ տիր. Ֆրանսա թարաֆընտան թալէպ օլունան թազմինաթ տախի օլտուղու միքտարլարա նիսպէթլէ չօգ տէկիլ տիր. Մամաֆիհ պէօյլէ պիր րիւթպէյի հայիզ օլան Մանսարինլէրտէն պիրի, պէօյլէ քիւլլիեէթլի պիր թազմինաթ իթասընտան իսէ իճրայի մուհարէպէ իթմէք միւրէճճահ տըր տէմիշ տիր.

ԹԼՅՐԻԳԱ. (90)

ԹԱՄԱՔԵԱՐԼԸԳ

ՄԻԼԻՕՆԼԱՐՃԱ ՊԱՐԱԼԱՐԸ ՕԼԱՆԼԱՐ

աճապա նէ մալիւմաթ ալաճաղըմ, տէրունիմտէքի ապտալըմ նէ՛ տիր.

Պատէհու իխթիեար չու թէֆէքքիւրաթլա Սէն Նէհրի սահիլինտէն Շաեօ սօգագընա գատար միւթթէսըլ օլան եիւքսէք թէբէլէրտէն եավաշ եավաշ իլէրուեէ տօղրու եօլ ալմագա պաշլամըշ տըր.

Ի

Իխթիեար Հայտէյի Շաեօ պանեըրլարը իւզէրինտէն եօլունա տէվամ էթ, ֆագիր վէ էհալիսի քէսիր օլան մէ տէրունինտէ պիր քիլիսէ պուլունան մէզքիւր պէլտէնէ միւվասէլէթ իթմիշ տիր.

Ատէթ խարիճինտէ օլարագ, մէզքիւր քիլիսէտէ օ կիճէ թէքմիլ մօմլար եագըլմըշ, վէ էթրաֆ ու ճէվանիպի նուր իչինտէ միւսթաղրագ օլմուշ իտի. Աչըգ օլան պէօյլէ գաբուսան, հէր նէ գատար հէնուզ քիմսէ կէլմէմիչ իտի իսէ տէ քիլիսէ հավլուսունուն վէ խարճըն թէվտիլաթէ պիր սուրէթտէ թէնվիր իտիլմիչ օլտուղու կէօրիւլմէքտէ իտի. Շիւպհէսիզ պազը միւքէլլէֆ մէրասիմ իճրա օլունաճագ իտի, զիրա հէր նէ գատար եարը կիճէ իտի իսէ տէ, քիլիսէնին էթրաֆընտա պուլունան խանէլէր բէնճէրէլէրինտէն մէրագ իտէն պիր թագըմ ատէմլէր վէ ըշըգլար կէօրիւլմէքտէ իտի. Պիր չօգ քիմսէլէր տէ քիլիսէ գարուսու տըշարըսընտա պուլունան մէյտանտա թօփլանմըշլար իտի. Իխթիեար Հայտէյի թօփլանան խալգըն եանընտա եագլաշարագ գուլագ վիրիպ շու ամիտէքի սէօզլէրի իշիթմիշ տիր.

— Շիմտի կէլիրլէր կէճիքմէյլէր,

— Խայըր կէճիքէճէքլէր, զիրա եարը կիճէ տիր հէնուզ օրթատա քիմսէ եօգ տուր.

— Ղարիպ տիր քի չու վագըթտա րէսմի իզտիվաճըն իճրասընա թէչէպպիւս օլունուեօր.

— Պէնճէ պէօյլէ կիւզէլ կիւզէլ ճէհէզլէր եարըլըրտըգտան սօնրա, կիճէ օլմագ կիւնտիւզ օլմագ միւսավի տիր.

— Պու սաաթտա քի՛մ էվլէնէճէք տիր միւսիւլէր, - տէեի սօրտու իխթիեար Հայտէյի - պահս իթտիկինիզ չու ղարիպ իզտիվաճ նէ՞ տիր.

— Եիկիտիմ, զանն իտէրիմ սիզ պու մահալլէտէն տէկիլսինիզ.

— Ֆիլհագիգա էօյլէ միւսիւ, պէն եապանճըեըմ.

— Հա չէօյլէ սէօյլէ, եօգսա տէօրթ սէնէտէն պէրու մայիսըն 11ինճի իլէ 12 ինճի կիճէսի արասընտա վուգու պուլան «ալթըլար իզտիվաճընը» պիլմէնիզ լազըմ կէլիր իտի.

«Մայիսըն 11ինտէն 12սի՛նէ մի» տէտի իխթիեար տիթրէեէրէք վէ սէօզիւնէ տէվամ իթտի.

— Լաքին միւսիւ, պու իզտիվաճէ նի՞չին «ալթըլար իզտիվաճը» իթլագ օլունուեօր.

— Զիրա հէր սէնէ ալթը կէնճ գըզ միւքէմմէլէն ճէհէզլէնմիշ օլտուղու հալտէ, եանի պէհէրի 10.000 ֆրանգ թրախօմա իլէ էվլէնտիրիլիր.

— Ճէհէզլէ վէ թրախօմա իլէ մի, էյ պու նա՞սըլ օլուր.

— Շաեէսթէէլի թագ տիր օլուպ «քիւչիւք մավի մանթօ»նուն Պարիսէ քէսպ իթտիկի չէօհրէթ նիսպէթինտէ Շաեօտա իսմի էճհալինէ տուշա վէ սէնա իլէ եատ իտիլմէքտէ օլան պիր զաթըն վասիեէթի մուճիպինճէ իճրա օլունմագտա տըր.

— Էյ չու չաթէսթէյի զիքր ու սէնա օլան, վէ քէնտի նամընա օլարագ պունճա կէնճ գըզլարը ալիճէնապանէ վէ սէխավէթքեարանէ պիր սուրէթտէ ճէհէզլէնէն վէ թրախումաեա նայիլ իտէն ատէմին իսմի նէ՞ տիր - տէր իխթիեար Հայտէյի, սէսի խաֆիֆճէ տիթրէեէրէք.

— Իսմի «պապա Րիչար» տըր միւսիւ, - ճէվապ վիրտի մուխաթապը պիր սուրէթի միւհթէրիմանէ վէ րիաքեարանէ.

Իխթիեար եավաշ եավաշ արթմագտա օլան թէէսսիւրինի միւչքիլաթլա զապթ իտէրէք,

— Էյ նի՞չին պապա Րիչար վէ ֆաթըրնատան սօնրա պուրտա էյլիք եարըեօր.

— Չիւնքի մէրհումուն արզուլ վէ մէրամը պու իտի, վէ քէնտիսինին Մ. Լուի Րիչար նամընտա պիր մախտումու օլուպ, միւմաիլէյհ բէտէրինին վասիեէթինի հարֆիեէն իճրա իթմէքտէ տիր. հէպրիեօրմուսունուզ քի Մ. Լուի տահա մէտհ ու սէնա պիր զաթ տըր. Աթէմ պիլիր քի, Մ. Լուի զէվճէսի վէ էվլատը սէնէվի նիհաեէթ 3-4000 ֆըրանգ սարֆըլա թէեիշ իթմէքտէ օլտուղլարը հալտէ, պապա Րիչարտէն պէօյլէ պիր սէրվէթ քէնտիլէրինէ միրաս գալմըշ օլմալը տըր քի, հէր սէնէ

Աժանս Բիւթէրին Բէթրսպուրկտան 28 յուլիս թարիխլիէ ալտըղը պիր թէլէկրաֆա նազարէն, Ռուսիա հիւքիւմէթի, Իրան իլէ Ռուսիա հուտուտու իւզէրինտէ վագը Սարախս շեհրինտէն, Գըզըլ գասրլանըն եօթէ ճըհէթինտէ պուլունան խաթթը ռապթ իթմէք իւզրէ, պիր չըմէնտըֆէր խաթթըն պիրինճի գըսմընըն ինշաաթընա անգարիպ պաշլանաճագ տըր ։ 325 քիլօմէթրօ ուզունլուղունտա օլաճագ իէնի խաթթըն ասքէրի նօգթայի նազարընտա ֆէվգելատէ էհէմմիյեթի օլաճագ տըր, զիրա խաթթը մէզքիւր Եվրօբա գըթասընտաքի Բէնտէ անա խաթթը իլէ Հէրաթ ճիհէթինտէն Աֆղանիստան հուտուտունա եէթիշէքլէրինէ թագրիպ իտէճէք տիր ։ Պու սուրէթլէ Ասիայի Վուսթանըն Իրանա խըրաճ խիլէն մահսուլաթընըն թէսհիլի իխրաճաթընը մունճիր օլաճաղը տէրքեար տըր ։

Տանկիմարգանըն մէրքէզի հիւքիւմէթի օլան Գօբէնհակեան վարիտ օլան խապէրլէրէ նազարէն, շէհրի մէզքիւր պաշհրիկէսինտէ ախիրէն պիր թագըմ սույի իսթիմալաթ վէ իխթիլասաթ մէյտանա չըգարըլմըշ տըր ։ Տէվլէթի հիւքիւմէթէ պէքլիւ պիր սույի թէէսիրի մուճիպ օլմուշ օլան թահգիգաթը ատլիէ զահէթ խաֆի սուրէթտէ իճրա օլունմագտա տըր ։ Տէվէրան իտէն պիր շայիաա նազարէն, պիր խայլի սէնէլէրտէն պէրու մունթազամէն թէրթիպ օլունմուշ պիր հէյէթ թարաֆընտան իճրա օլունան չու իխթիլասաթ վէ իրթիքեապաթ եալընըզ իքինճի տէրէճէտէ մէմուրըն զիմմէթինէ աիտ իմիշ ։

ՍԻԿՈՒՐԹԱԼԱՐ

Սիկուրթա հագգընտա օլան աթիւէքի չայեանը թէէմսիլէ վագայա տայիր ալընան պիր գըթա մէքթուպ պէր վէճհի զիր տէրճ օլունուր ։

... Մուէլլիֆ,

Պէշիքթաշտա Քէօյ իչինտէ վագը ատտէրէհէ տիւքքեանըմը, տէրունինտէ 80 լիրալըգ գատար մալ մէվճուտ օլտուղու հալտէ, եալընըզ 50 լիրաեա մուգապիլ «Լա Բուանէգ» նամ սիկուրթա գումբանեասընա պուրատագի աճէնթէսի Գայսէրլեան Սիմոն աղա վասըթասըյլէ սիկուրթաեա գօյմուշ իտիմ ։ Նէչէն Պէշիքթաշ հարիգինտէ էշեամ վէ էմթիաամ քեամիլէն մուհթէրեգ օլտու, պէտէլինի ալմագ իչին գումբանեայի մէզքիւր աճէնթէսի Սիմոն Գայսէրլեան աղաեա մուրաճաաթ իթթիքիմտէ, մէրգում պու կիւն եարըն տէրքէն, եարըն թէլէկրաֆ չէքէճէքիմ, օ պիր կիւն գումբանեա մուֆէթթիշի վէ մուխամմինի բաքօրթօսունու վիրէճէք տիյէրէք, Թամ իքի այ աճիզլէրինի օյնաթտըգտան սօնրա, նիհայեթ գաթի ճէվապ կէլմէտի, պէն նէ եարաթըմ տէտիքտէ, աճիզլէրի տէ ճէվապէն,

—Բէք ալէա, խայլի սէնէլէրտէն պէրու թաքըլ թաքըլ սիկուրթա պէտէլինի ալտըն տէ, չիմտի տիւքքեանըմ գազաէն մուհթէրէգ օլտու իսէ, նիչին տէրհալ պարամը վէրմէյօրսուն, վէ պէնիմ կիպի ֆագիր պիր ատէմի սիւրիւնտիւրիւյօրսուն, չու եարաըղըն եագըշը՞ր մը տէտիքտէ, ճէվապէն նէ՛ տէսէ էյի, իշթէ չէօյլէ սէօյլէտի ։

—Պէն չիմտի «Ինկիլիզ» գումբանեասընըն աճէնթէսիյիմ, «Լա Բուանէգ» գումբանեասընըն արթըգ պուրատա իշի եօգ. տուրըն օնուն իչին բէք տէ գումբանեաէ սըգըշտըրըրամամ, քէնտի հալինէ պըրագմալը տըր, Պիրա օլսա օլսա նէտի սէքիզ անա գատար թահսա պու պարայա իշ եարաճաք, վէ պիւթիւն բօլիչալար վաղէլէրի էթմալ օլունտուգտա, արթըգ բօլիչա սէնէտլէրինի թէճտիտ իթմէյէճէքիմ, եօգ սէն էյէր պանա գարշը պիր շէյ եափմաղա մուգթէտիր իսէն եափաճաղընը եափ, տէտիքտէ,

—Էյ պու բօլիչա սէնէտինին ալթընտա «Սիմոն Գայսէրլեան» տէմէմ իմզանըզ նէ՞ տիր, քէզա սիկուրթա պէտէլինի ալտըղընըզ վագըթ իմզանըզ թահթընտա վիրտիկինիզ չու մագպուզ սէնէտի նէ՞ տիր, մատամ քի սէն տագուգաթը գումբանեանըն պիլտիրիյօրսուն, վէ պէնտէն սիկուրթա պէտէլլէրինի բէշին բէշին ալտըղընըզ եինէ գումբանեանըն եաղըեօրսուն, վէ մուֆէթթիշին Մ. Դասթրօ տէ բաքօրթօսունու եարըբ գումբանեաեա կէօնտէրիյօր, օ հալտէ Պէշիքթաշ եանկընընտան չիմտիյէ գատար թամ իքի այ մուտտէթ ճէրէեան իթթի, պէնիմ կիպի պիր ֆագիրին բարասընը վիրսէն, չու եօլտա հագգըսըզլըգ իթմէյէսին, ինսանիյեթէ մուվաֆըգ օլմա՞զ մը տէտիքիմտէ, արթըգ ճէվապը գալմատըղ, պիր հիտաէթ վէ պիր չիտաէթ կէօսթէրէրէք «քէսքին խըրըզ մալ սահիպլէրինի ատըլըր» ֆէհվասընճա, գօլումտան տա թութուպ տըշարը աթմալա գատար քիւսթախլանտը ։

Պէօյլէ պիր ինսաֆսըզըն զուլմու ալթընտա գալըրըզմը կէօրիւնճէ, գաթէն տիւքքեանըմըն էշեա վէ էմթիասը եանըպ, պաշգա պիր սէրմայէյէ տախի մալիք օլմատըղըմտան, արթըգ պիւսպիւթիւն միւֆլիս վէ մէյուս օլըպ, պէնտէ սաֆալէթ իչինտէ գալըմ. Իշթէ սիկուրթա գումբանեալարընըն Տէրսաատէթ աճէնթէլէրինի նէ պիր եօլսուզլուգ օլան մէրգում աճէնթէ, աճիզլէրինէ պու սուրէթլէ հագգըմը վէ ինսաֆը պիր մուամէլէ իճրաընա ճէսարէթ իթմէսինտէն նաշի, պու պապտէ հիւքիւմէթէ մուրաճաաթ լազըմ կէլէն բրօթեսթօսու իճրա իթթիքիմ կիպի, ալէյհինտէ իգամէի տավա տախի իթմէյէճէյիմ ։

Էն զիյատէ շայանը տիգգաթ, մատամ քի Գայսէրլեան Սիմոն աղա, գումբանեա պուրատա իշէն էլ չէքիլտի տիյօր, օ հալտէ մէրգում կէրէք աճիզլէրինի վէ կէրէք «Լա Բուանէգ» գումբանեասընա միւլքլէրինի սիկուրթա իթթիրէն թիւքէր զեվաթըն ճիւզտանըմը տա չալըրբընդ, գումբանեանըն խաթըրընտան խալիքը թազվիր իչին պէքէյ սիկուրթա իւճրէթինի կէլի վէրմէլի տէկի՞լ մի իտի, յալըղքըն օ վագըթ գումբանեասընը զարարա օղրատըր, փագաթ պէօյլէ եափսա, մէրգումուն ասըլ մագսատը, մալլէրինի սիկուրթա իթթիրէնլէրին պարալարընը ալմագ, վէ պունտան քէնտի գօմիսիոն իւճրէթինի թէէմին իթմէք, վէ չաքէտ պիր հարիգ վուգու պուլունտէ, սիկուրթա իտիլէն մալլէրին պէտէլինի վիրմէմէք ։ Հէր նէ հալ իսէ մատամ քի պու իշին հիւքիւմէթէ մուրաճաաթ օլունմուշ տուր, օլմատա մէրգում աճէնթէ քէնտիսինի պագալըմ նէ սուրէթլէ միւտաֆաա իտէճէք տիր ։

Շունուտա տա չայանը տիգգաթ տըր քի, մէրգում աճէնթէնին Պէշիքթաշտագի թէլլալը Իսքէնտէր Հաճի Դանիէլ բաշթ կէչէնի գանտըրըպ, մէզքիւր գումբանեաեա միւշթէրի թօպլայըր կիպի, պէնտէնի տէ օ սուրէթլէ գանտըրըրարագ, իշթէ «Լա Բուանէգ» գումբանեասը էն պիրինճի տիր, տիւքքեանըն պու կիւն եանսա, իւչ կիւնտէն պարանը ալըրսըն տիյէրէք, սիկուրթա բօլիչասընը միւտտէթի խիթամ պուլունտուգճա թէճտիտ իթթիրիր իտի ։

Իշթէ չիմտի հալ պու մէրքէզտէ օլուպ, ատլիէտէ ճէրէեան իտէճէք խուսուսաթը հագգընտա այրըճա մալումաթ վէ թաֆսիլաթ վէրէրէք, հիչ թէքլիֆ էհալիէ չու սուրէթլէ պիր խըրսըզլըգ իթմիշ օլաճագըմ ։

ՀԱՅԿ ԳԱԲՐԻԷԼԵԱՆ

22 յուլիս 1891

ՄԻՔԵՍԱԹԻԳ

ՀԱՃԸՆՏԱՆ

... Մուէլլիֆ,

Ազգանուէր Հայուհեաց ընկերութիւնուն Միացեալ Ընկերութիւն մաարիֆէթիյլէ, Հաճըն գազասընտա քիւչիւք խոփ սէքիզ սէնէտէն պէրու թէսիս իտէն գըզլար մէքթէպլէրինին սէնէվի իմթիհանը, մահը հալին պիրինճի կիւնիւ մէքթէպլէրինտէ իճրա օլունտու ։

Ամենապատիւ Տ. Տ. Մկրտիչ Սրբազան Կաթողիկոս հազրէթլէրի, պիլ մէփխէրէ հազըր պուլունտուլար, Արժ. Պետրոս Ներկարարեան վէ Կիրակոս Կեօքեան Ծ. վարդապետլէրի, վէ Մկրտիչեան Սիս ժառանգաւորաց մէքթէպինին մուալլիմի էվվէլի Մեծ. Համբարձում Էֆէնտի Ճիվահիրճեանը Թարաֆընտան պիլ վէքեալէ, իմթիհանը մէզքիւրու հուզուրլարընա մուշէրրէֆ գըլտըլար ։ Ամէրիգալը միս Դաֆին, վէ քէնտի խանըմլէ մէքթէպին հօճասը, վէ պիր չօգ գահնալար վէ սայիր միւթէպէր զաթլար հազըր պուլունուրատ, իմթիհանը մէզքիւր սաաթ պիրտէ պաշլաըրգ օնտա գատար տէվամ էյլէտի ։

Շակերտանը մէզգուրէ տէօրթ սընըֆ օլուպ, Երմէնիճէ քըրաաթ, թէլէֆֆուզ, ... էրեք ազգային պատմութիւն, կրօնագիտութիւն, թուաբանութիւն վէ կէրէք աշխարհագրութիւն տէրսլէրինտէ մուվաֆագըյէթլէ ճէվապ վէրտիլէր, սէրպէսթիէ ... գրամաթիքը, ճէվապլարը ճիւմլէյի մէֆթուն ... պիր չօգ հիւնէրլէրի մուշահէտէ օլունտու, թահսիլ օլունմուշ տուր, պու մուհասսէնաթ իսէ, մահզա մէքթէպին պիրինճի վարժուհիսի Համբարձում օրիորդ Փէփրոնէ Մանիսալեան, վէ դասատու Մեծ. Յովհաննէս Էֆէնտի Ալլահվերտեանըն պէզլի մէսաիսի իտէրէք, սայ ու զայրէթլէրինտէն հասըլ կէլմիշ պիր սէմէրէ օլտուղու պէլլիճա տըր ։

Մամաֆիհ Ազգանուէր Հայուհեաց վէ Միացեալ ընկերութիւնլարը, խասսէթէն մէմնունիյեթիմի իպրազ իտէրիմ քի, պու պապտէ Հաճըն գըզլար մէքթէպի իչին օլունան մէսարիֆաթ թէհսի օմայլըրըս թէմամըն իլէ մագսատըյէրինէ սարֆ օլունմուշ տուր ։

Պունու տէրխաթըր իտէրիմ, իգնա օլունմուշ պիր հագիգաթ տըր քի, գըզ սապիեէլէրինին բէյ տէր բէյ պու ալէմտէ մէրպիեէլի պիր ֆամիլեա օլմալարը, էպէվէյնի մէարիֆ բէրվէրլիկինտէ վէ արզուլարընտան իլէրու կէլիր, պունուն նէ տէրէճէտէ էլզէմ վէ էհէմ նազիք վէ մուգատտէս պիր վազիֆէ օլտուղունու մա թէէսսուֆ տէրիմ քի գատըմըրզըա հէնուզ հիսս օլունմայա պաշլանմըշ տըր ։

Պատէհու հազըր պուլունան Արժ. վարդապետլէրտէն պիրի Երմէնիճէ վէ տիւրքճէ պիրէր մուխթասար նուտուգլար իրատ իտէրէք, շակիրտանա նասիհաթլար վէ զայրէթլէր վէ մուալլիմ վէ մուալլիմէլէրին կէրմիչին ... պիր մէմնունիյեթ իզհար իտէր, ... էզանճիմի լազըմ կէլէն պիր հէյէթ վէ վէքի նիզամ պի մննէթիմիզ Սուլթան Համիտ Խանը Սանի էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինին իգպալ էօմը ու աֆիէթի Շահանէլէրի իչին տուալար վէ սէնալէր օգունուպ սաաթ օնտա խիթամ վէրիլտի ։

Իշպու պէնտի աճիզանէմին «Մանզումէի Էֆքեար» միւթէպէր ղազեթանըզ վասըթասըյլէ նէշր օլունմասընը ռիճա վէ նիազ իտէրիմ ։

Ճզօթարար

ՆԻՐԱԿՈՍ Տ. ՎՐԴ. ԿԷՕՔԵԱՆ

Մէ-բէ-ն կէլէնի

8 Յուլիս 1891

ՊԱՂՉԷՃԻՔՏԷՆ

... Խմբագիր,

Մեծաւ ուրախութեամբ և բարձր գոհունակութեամբ ընթերցաք ձեր պատուական լրագրոյն քանի մը էջերու մէջ այն «ապտակներն» արդարացի, ի հարուած Պարտիզակի Համաւէակի Հայոց եկեղեցւոյ Օծման հանդէսն նկարագրող Մխիթարեան Բարսեղ վարդապետի անդէր քան զխաւն սուտ ու չազփազի լեզուին, կամ՝ լու եւ է աւել պատիր ոգւոյն ։

Նոյն այդ հանդիսի նկարագիրն կարդացողք, չեմք կարծեր թէ կայր զկուրայն հաւատացած լինէին, այլ սակայն պէտք էր ձայն բողոք բարձող այդ ժայթքումներու ընդդէմ, ձայն մը լրուացի, որ ի հանդէս ածէր զճշմարտութիւն և տայր բուժումն մեր հեռաւորեալ եղբարց և մեզ համակրողաց գայթակղեալ մտաքերու, և ուրախ եմք յայտարարել թէ, մին ի պատ. պաշտօնակցաց մերոց, որ սիրող է Հայ եկեղեցւոյ և կրօնի, նրբին և ներկուռ գրչաւ մաքառեցաւ «Արեւելք» լրագրի մէջ՝ այդ ամէն ստրնձրգութեանց, նկարէն և ուսուցիկ ասութեանց հանդէպ, որք ոչ այլ ինչ էին, բայց եթէ բանք կեղծ ու պատիր, խօսքեր սնամէջ, յորս լայնանիստ կը բազմէին պապական բազմաժամանակեայ և անհաշտ ոխ մը ընդդէմ Հայաստանեայց Առաքելական Ս. Եկեղեցւոյ ։

Եւ ահա դուք եւս, Խմբագիր Տէր, ձեր սովորական ճարտարութեամբ, անվհեհլի արժանեօք ձերովք և որ աւելին է և վեհն, Հայաստանեայց Ս. և Առաք. Եկեղեցւոյ և նորա որդեկաց ջատագով կանգնող լինելու տրամադրութեամբ, զոր ստացած էք այն օրէն, երբ սիրայօժար յանձն էք առել խօսել ուղղակի ժողովրդեան ստորին խաւին՝ կենէք ի հրապարակ, զՍ. Եկեղեցին և զՊարտիզակի ժողովուրդն ի պաշտպանութիւն ածել, կը թափէք այնպիսի թոյներ որք թէև անմեղ և գեղեցիկ են այդ ազգամոլ փաղերանները, այլ սակայն միւս կողմանէ գոգցես սպեղանի են հեշտընկալ՝ ստուար ժողովրդեան մը վիրաւոր սրտից ։ Գովելի է այս՝ ձեր ջանքըն ու խանդ, որ եկեղեցականէ մ'աւելի ի գայրոյթ կը բրդէք, երբ յանիրաւի յարձակում մը կը տեսնէք կրօնի վրայ, եղբայրակցութեան վրայ, ազգութեան վրայ, երբ կը կարդաք զլուեր ածող էջեր, ջերմապէս յարեալ ժողովրդեան վրայ ։

«Կրօնասիրութիւն, ազատամտութիւն և ճշմարտախօսութիւն», ահա այսոքիկ խոկ են «Մանզումէի» յատկանիշք ։

Դուք գաւառաց և ի մասնաւորի Պարտիզակի բարեբարն եղած էք ի բազում պէտս իւր, ժողովուրդը «Մանզումէն» կը ճանաչէ և գարձեալ կը հաւատայ թէ զանձն օգտակար գործել ջանահնար կը լինիք, ցորչափ չնչէք, ոչ հարուստ այլ տնանկս թերթով, կը սիրէ տեսնել ի ձեզ բազմաց ամաց չղթայ մը և յաղթական մի դափնի չուրջ զլանջեալ ճակատուդ ։

Ապաքէն մեր խորին շնորհակալիքն յայտնելով առ այս, քաջցր պարտականութիւն եւս կը համարիմք դոհանալ զձէնջ, որ սիրայօժար ամ՛ըստ ամէ կը նուիրէք ձեր թերթն գիւղիս Ազգ. երկսեռ վարժարանին յօգուտ պաշտօնէից և ի պարծանս համայն ժողովրդեան ։

Խնդրելով Մեծ. Տէր, որ բարեհաճիք զսոյն զայս երկտող հրատարակել ձեր պատուական թերթին մէկ անկիւնըն ։

Ա. ՀԱՐԷԼԵԱՆ

1891 յուլիս 22

Պարտիզակ

ՏՕԳԹՕՐ ՃԻԼԱԼԵԱՆ ԷՖԷՆՏԻ

Թէտավիի խուսուսի, իլլէթի էֆրէնճիեէ, վէ ալէաթը թէնասուլիյեէ տաիր.

Գալաթատա քէօբրիւ պաշը նումէրօ 5.

ՄԻՒԹԷՆԷՎՎԻԱ

ՊԻՐ ՄԻԼԻՕՆԸՐ

Վիէննա ղազէթալարընտա կէօրիւլտիւկի իւզրէ, ախիրէն պիր պէկիրին թէքմէսի թէէսիրի իլէ խասթալանմաքըն ու մամա մախասըս օլան խասթախանէլէրտէն պիրինէ նագլ իտիլէն պիր թրամվայ արապաճըսը, կէչէն բէնճշէնպէհ կիւնիւ պիր խասթախանէտէ վէֆաթ իթմիշ տիր ։

Պու արապաճընըն պիր պէկիրտէն թէքմէ եէնէրէք թէրքը հաեաթ իյլէմէսի, էէրչի ղազէթա սիւթունլէրինէ քէմալի էհէմմիյէթլէ տերճ իտիլէպիլիր պիր վագաա տէկիլ իսէ տէ, պու արապաճը սայիր արապաճըլար իլէ ասլա մուգայեսէ իտիլէմէզ, զիրա Ֆօն Շնէսթայն նամընտաքի պու ատէմ, Ավուստուրեա օրտուլարընտա միւստէմիր մէտիէ ասքէրլիք իտէրէք, թէրֆիյի րիւթպէ իյլէմիշ էն մէչհուր միլիօնէրլէրտէն օլուպ, պիլախարէ քէնտիսինի հէր նէվ սուիի իսթիմալաթա գաբարըրբաք ֆուգարալըղըն սօն տէրէճէլէրինէ վարմըշ տըր ։

Պու ատէմին ասըլ իսմի պարօն Արօն Բրի ֆօն Շնէսթայն իմիշ, ֆագաթ օլանճա սէրվէթինի զայի իյլէյիպ տէ թրամվայ արապաճըլըղը իթմէկէ մէճպուր օլունճա, քէնտիսինի թրամվայ իտարէսինէ եալընըզ Արօն Շնէսթայն նամընտա պիր ատէմ օլմագ իւզրէ գապուլ իթտիրմիշ տիր ։

ՎԱՐԷՄ ԳՕՆԿՐԷՍԻ

Բարիզ մէքթէպի թըպպիյէսինտէ վէրէմ իլլէթինին թէտավիսի իչին պու քէրրէ պիր գօնկրէ քիւշատ օլունմուշ տուր ։

Պու գօնկրէտէ 400 գատար թապիպ հազըր պուլունմուշլար տըր ։ Միւզաքէրէ օլունաճագ մէվատտա գարար վէրիլտիքտէն սօնրա, Բարիս մէքթէպի թըպպիյէսի մուալլիմլէրինտէն Մ. Կրանչէ աչ ամէլիեաթը իճրա իլէ, վէրէմին միւտավաթընա տայիր պիր վարագա օգումուշ տուր ։ Մումաիլէյհ միգրօպլարը իյզահ իտէրէք, մէշհուր տօգթ. Գօխուն թէճրիւպէսի հուսուլ բէզիր օլամամասընըն սէպէպլէրինէ պահս, վէ քէնտիսի իլէ Մ. Մարթէն թարաֆընտան իճրա օլունան թէճրիւպէլէրի պէեան իթմիշ տիր ։ Մումաիլէյհիմա, վէրէմէ միւտավաթ իչիւն աչ ամէլիեաթըընըն ֆայիտէսինի թէճրիւպէ իթմիշլէր իսէ տէ, աչլըգտան հէր պիր խասթանըն քէսպի աֆիեէթ իթմէսինի թէէմին իտէմէմիշլէր տիր ։ Հէր պիր թէճրիւպէտէ աչըղըն միգտարըընը թէպտիլ իլէ կեահ չօգ վէ կեահ ազ «Լէնֆա» գօյմուշլար տըր ։

Մուվաֆֆագըյէթի թամմէ իչիւն գուլլանըլան «Լէնֆա»նըն պու իլլէթէ տուչար օլան միւթէվէֆֆիլերին էնսաճընտա մէվճուտ պուլունան միգրօպլարը քիւլլիէն մահվ իտէպիլմէսի լազըմ կէլիր ։

Լիօն ֆէննի պայթարի մէքթէպի մուալլիմլէրինտէն Արլօանկ, տօգթ. Գօխուն իլաճը իւզէրինէ իճրա օլունան թէճրիւպէլէրէ տայիր պիր նութգ իյրատ, վէ Լիօնտա իճրա օլունան թէճրիւպէլէրտէ, Գօխուն իլաճընտան հիչ պիր ֆայիտէ կէօրիւլէմէտիկինի, վէ մամաֆիհ Գօխուն քէշֆ իթտիկի ուսուլուն պիլախարէ իսլահը իլէ, վէրէմին միւտավաթընա մուվաֆֆագըյէթ հասըլ օլարագ, ալէմի ինսանիյէթէ խըզմէթ իտիլմիշ օլաճաղընը իֆատէ իթմիշ տիր ։ Գօնկրէ պու կիպի միւղահասաթա տէվամ իտէճէք տիր ։

ՊԻՐ ՍԻԱՄԼԸՆԸՆ ԻՃՏԻՀԱՏԸ

Հինտի-Զինինին Սիեամ գըթասը էհալիսինտէն պիրի իլէ, իւչ տէֆա օմուր ի գրէ Ալմանեայը պիր գըզ ագտը իզտիվաճ իյլէմիշ տիր. չէօյլէքի, Պէրլին Շօլէգ նամընտա պիր Ալման գըզը, Պէրլին չէհրինտէ մուգիմ սիկարա փաղրիգաթօրլարընտան պիրինին քէրիմէսի օլուպ, Մ. Նայինա նամընտաքի Սիամլը տա Շիւլթէր Պրօվըն վիլաեէթի վալիլիյինին օղլու իմիշ ։ Պունտան 4 սէնէ մուգատտէմ մաամաղէլ Պէրթա իլէ Մ. Նայինա Պէրլինտէ կէօրիւշէրէք, բէյնլէրինտէ մինասէպաթ վէ եէքտիկէրինէ աշգ ու ալէագա իյլէմիշլէր, վէ հաթթա պիր միւտտէթ սօնրա ագտը իզտիվաճատա պէյնլէրինտէ գարար վէրիլմիշլէր իսէ տէ, պու գարար Մ. Նայինանըն ֆամիլեասը ազասը, վէ պիլխասսա բէտէրի թարաֆընտան գաթիէն բէտտ օլունուպ, պունտա կիպի պիր մասպուտուն հիմաեէսի ալթընտա պուլունան պիր Սիամլըընըն, տինինի վէ քէաֆիր ատտ իտիլէն պիր Եվրօբալը գըզ իլէ իզտիվաճ իյլէմէսի գաթիէն միւմքինսիզ օլտուղու տա տէրմիեան իտիլմիշ տիր ։

Ֆագաթ Պէրլինտէքի Մ. Նայինա, պու իթիրազլարա ասլա գուլագ վէրմէեիպ, բէտէրի ազտը իզտիվաճը իյլէմիշ տիր ։ Պու մէսէլէնին Սիամտա նէ տէրէճէլէրտէ պիր էհէմմիյէթ քէսպ իյլէմիշ օլտուղունու չունթան անլամալը տըր քի, Նայինանըն բէտէրի պու վագայէ Սիամ գրալընա իխպար իլէ, պու պապաթ քէնտիսինին նէ սուրէթլէ հարէքէթ իյլէմէսի լազըմ կէլտիկինի սօրմուշ տուր, գրալը միւշարիլէյհ պու իզտիվաճտան տօլայը ֆէվգէլատէ պէհսանը մէմնունիեէթ իտէրէք իզտիվաճա քէնտիսինին տէ միւսաատէ իյլէտիկինի, Մ. Նայինանըն բէտէրինէ իխպարաթը լազըմէ պուլունմուշ տուր ։ Պունուն իւզէրինէ Մ. Նայինա, բէտէրինին տախի միւսաատէսինի իսթիհսալ իտինճէ, քէնտի մէմլէքէթինին ուսուլ վէ ատաթը մախսուսէսինէ թէվֆիգէն ագտը նիքեահ իյլէմիշ տիր ։

ՏԱԽԻԼԻԵԷ

Տէստ ագաճընտան Սէլանիկէ գատար պիր չըմէնտիֆէր խաթթը ինշասը իչին, Մ. Օտիպէր Նաֆիա նէզարէթինէ պիր իսթիտա թագտիմ իյլէմիշ տիր ։

Տօգթ. Նաֆիլէեան բաշաեա, Լէժիօն տ'Օնէօր նիշանըընըն «օֆիսիէ» րիւթպէսինտէն պիր գըլտասը իթա օլունմուշ տուր ։

Սիվաստան Սամսօնա գատար ինշա օլունաճագ չըմէնտիֆէր խաթթը իչիւն իմթիեազը քէնտիսինէ իթա օլունան Պ. Մագար, պու պապտէ պազը թաատիլաթ իճրասընը ախիրէն իսթիտա իտէրէք քէյֆիեէթ տէրտէսթի միւզաքէրէ պուլունմուշ տուր ։

Պուրսատա Սէտ պաշընտան Չէքիրկէեէ, վէ Մուտանիա Պուրսա չըմէնտֆէրին ինշասընտան սօնրա, հիւքիւմէթի Սէնիյէեէ գալմըլ վէ թատտիգ օլունաճագ պիր նօգթատան մէզքիւր չըմէնտիֆէր սիմաիօնունա գատար, պիր թրամվայ խաթթը ինշասը իչիւն, բըլբըքտար զատէ Մէհէմմէտ Ճէմիլ պէյ իլէ, չիւրէքեասը թարաֆընտան վուգու պուլան իսթիտա, վէ Պուրսա վիլայէթինտէն սէպգ իտէն իշար իւզէրինէ, իճապը մէճլիսի Նաֆիաճա տէրտէսթի իճրա պուլունմուշ տուր ։

Տէրսաանէթէ պիր պիրա ֆապրիգասը ինշասը իմթիեազը պիր զաթ թարաֆընտան իսթիտա օլունարագ, քէյֆիեէթ թահթը թէտգիգ վէ թէզքէքիւրտէ պուլունմուշ տուր ։

Ալթուն Տէբրի վէ չէրիքի Նիգօլաքի Ճէմալի իլէ մատէնճի Ինկլիզլի Բաթէրսըն միւանընտա՞ միւնազաանըֆիհ օլան էվրագըն նօգսանլարընը իքմալ իչին, մէճլիսի խասը Վիւքէլա գարարը իլէ, 3 ինճի տէֆա օլարագ թանզիմաթ տայիրէսինէ իատէ պույրուլմուշ օլտուղունտան, պու քէրրէ գաթիէն հալլ ու թէսվիյէ օլունարագ, Ալթուն Տէբրի վէ չէրիքինին հագգը օլտուղը պարը պիւթիւն օրթանա չըգմըշ, լազըմ կէլէն մազպաթա մաղամը Սատարէթէ թագտիմ իտիլէճէք տիր ։

Շըմէնտիֆէր թահվիլաթընըն հէր իքի պաշտա պիր քէչիտէ զըլըմն գուբարընտա իպթալ իտիլէն թահվիլաթտան մատատա, իքի սէնէտէն պէրու տուխուլու ումումիյէ իտարէսի թարաֆընտան 36.500 լիրալըգ թահվիլաթ միւպատէլա իտիլէրէք իպթալ օլունմուշ տուր ։

ԹԷԼԷԿՐԱՖԼԱՐ

Բարիս 3 Օգոստ. — Ֆրանսա իլէ Րուսիա տէվլէթլէրի պէյնինտէ պիր իթթիֆագը խուսուսի ագտ օլունտուղունա տայիր «Թայմս» ղազէթասը թարաֆընտան նէշր օլունան հավատիս էսասէն թէմամըյլէ մուվաֆըգը հագիգաթ տըր ։ Ֆագաթ իթթիֆագը մէզքիւր սէնէտի գարիպէն իմզա օլունաճագ իսէ տէ, իմզա մուամէլէսի պու անէ տէկին իճրա իտիլմէմիշ տիր ։

Րօմա 3. — Իթալիա էսհամ վէ թահվիլաթը Ֆիաթըընըն Բարիս պօրսասընտա թէնէզզիւլի, պիր սէպէպի մախսուս միւսթէնիտ օլմատըղընը, վէ ահվալը մալիէ վէ խազինէնին վէ չիւրիւկ տէկիլ իճրա օլունան թէստրիւֆոն թահվիլաթ ֆիաթլարըն թէզայիւտիւնի մուճիպ օլմասը լազըմ կէլտիկինի, Իթալիա ղազէթալարը պէեան իթմէքտէ տիրլէր ։ Տէմիր եօլլար թահվիլաթընըն եէնի պիր մուամէլէյի մալիէ վէ եախուտ պաշգա պիր մուամէլէյի մալիէ իճրասը իչին միւզաքէրաթ ճէրէեան իթտիկինէ տայիր օլան րիվայէթ, մէզքիւր ղազէթալար թարաֆընտան թէքզիպ օլունմուշ տուր ։

Պրիւքսէլ 3. — Սըբա չէհրինէ ազիմէթ իթմէք իւզրէ օլան գրալիչա հազըր. աղըր սուրէթտէ խասթալանմըշ տըր ։

Բէթրսպուրկ 3. — Ժուրնալ տը Սէն-Բէթրսպուրկ ղազէթասը, Սըրպիսթան գրալը հազրէթլէրինին միւվասալէթինտէն տօլայը իզհարը քէմալը մէմնունիեէթ իտէրէք տէմիշ տիր քի,

«Գրալ Ալէքսանտր հազր. մէվգըյի հիւքիւմէթէ գուտուրմէտէն պէրու, Րուսիա հագգընտա իպրազը միւվէտտէթ վէ մուհապպէթ իյլէմիշ տիր ։ Րուսիա տէվլէթի տախի, Սըրպիսթանըն մանէն վէ մատտէթէն մազհարը թէրագգըյեաթ օլմասընը տայիմա սուրէթի սամիմէտէ թէմէննի իթմիշ տիր ։ Գրալ հազր. Րուս միլլէթինին հիսսի գարապէթինի, Սըրպիսթանըն հիւքիւմտարը լահզըընըն զէմանը հիւքիւմէթինտէ թէրագգըյեաթ վէ մաամուրիեէթէ մազհար օլմասը հագգընտա Րուսիա թարաֆընտան տէրմէեան օլունան թէմէննիեաթա տէլիլ ատտ իթմէլի տիր ։»

Սայիր ղազէթալար տախի պու մէալտէ պէնտլէր նէշր իթմիշլէր տիր ։

Բարիս 3. — Սըրպիսթան գրալը Ալէքսանտր հազրէթլէրինին, օգոստոսուն 13ինճի կիւնիւ Թէպտիլ գըեաֆէթ Բարիսէ միւվասալէթ, վէ չէհրի մէզքիւրտէ 15 կիւն գատար իգամէթ իտէճէկի, Ֆրանսա Խարիճիէ նէզարէթինէ բէսմէն իխպար իտիլմիշ տիր ։

Վաշինկթըն 3. — Րուսիա Եէհուտիլէրինին հիճրէթլէրի մէսէլէսինէ տայիր Ամէրիգա ճէմիյեաթը Մուսէվիեէսի թարաֆընտան իթա օլունան պիր գըթա արզըհալէ ճէվապէն, Խազինէ նազըրը միւհաճիրինին թարտ ու թէպիտլէրի մուզայիրի գանուն օլտուղունու պէեան իյլէմիշ տիր ։

Շէրպուր (Ֆրանսա) 3. — «Ամիրալ Գօրնիլօֆ» վաբօրու թայիֆէսի, պէլէտիէ րէյիսի թարաֆընտան զաեէթ բարլագ պիր սուրէթտէ գապուլ օլունմուշ տուր ։ Պէլէտիեէ րէյիսի Րուսիա վէ Եունանիսթան վէ Ամէրիգա կէմիճիլէրինէ բէսմի խօշամէտիէ իյֆա իյլէմիշ, վէ Ֆրանսա տօնանմասընըն Գրօնշթատտա մազհար օլտուղու հիւսնի գապուլտէն պահս իյլէտիկի սըրատա, պու վագաանըն Րուսիա իլէ Ֆրանսա պէյնինտէքի մուհապպէթ վէ միւվէտտէթի թէէքիտ իթտիկինի իլավէ իյլէմիշ տիր ։

«Ամիրալ Գօրնիլօֆ» վաբօրու գօմանտանը, Շէրպուր պէլէտիեէ րէյիսինէ, իֆատաթը վագըասընտան տօլայը պէեանը թէշէքքիւր իյլէտիկտէն սօնրա, Գրօնշթատտա կիտէն տօնանմա էֆրատընըն Ֆրանսա ավտէթլէրինտէ, Րուսիանըն Ֆրանսա հագգընտաքի հիսսիաթը տօսթանէսինէ տայիր պէ թէքրար թաֆսիլաթը լազըմէ իթա իտէճէքլէրինի սէօյլէմիշ տիր ։

Զիւաֆէթ էսնասընտա պէլէտիէ րէյիսի, Ֆրանսա վէ Եունան վէ Ամէրիգա միլէթլէրինին իթթիհատլարը չէրէֆինէ օլարագ պատէնուշ օլմուշ տուր ։ Զիւաֆէթտէ հազըր պուլունան պիր մէպուս, մուհարէպէյի ախիրէ էսնասընտա սուրէթի միւշթէրէքէ վէ ումումիեէթքեարանէտէ էէքտիկէրինէ մուավէնէթ իտէճէք օլան Ֆրանսա իլէ Րուսիանըն իթթիֆաքը շան ու շէրէֆլէրինէ օլարագ միւտավէլէյի ագտահ իյլէմիշ տիր ։

Տրօնթայմ 3. — Իմբէրաթօր Կիեօմ պու ագշամ Պէրկէնէ միւթէվէճճիհէն պուրատան հարէքէթ իտէճէք տիր ։

Թրէօմսէօ 3. — Սպիձպէրկէ ազիմէթ իտէճէք օլան հէյէթի ֆէննիյէ ապասընըն րաքիպ օլտուղու «Ամէլի» նամ վաբօր, պու սապահ պուրաեա միւվասալէթ իթմիշ, վէ սալը կիւնիւ պուրատան հարէքէթ իթմէսի մուհթէմէլ պուլունմուշ տուր ։

Քիսինկէն 3. — Բրէնսէս տը Պիզմարգ րէֆագաթընտա մախտումու գօնթ Հէրպէրթ տը Պիզմարգ պուլունտուղու հալտէ, պու սապահ Համպուրկա ազիմէթ իյլէմիշ տիր ։

ՃԱՆԻԻ ՄԷՇՀՈՒՐ ՀԱՆՐԻ ԲՐԱՆՑԻՆԻ

Տրինեատէ էմսալի նամէսպուգ օլան ճանիյի մէրգումուն հիքեաեէյի թարիխիեէսի, վէ իրթիքեապ իթտիկի ճինաեէթի միւթէաագըպ հավլի օլան իչպու րօմանը հայրէթպէխշ ճիւզ պէ ճիւզ նէշր օլունմագտա օլուպ, նէսխէսի ճիւզի պու քէրրէ մէյտանը ինթիշարէ վազ օլունմուշ տուր ։

Մէզքիւր րօման սահիպի Պօղօս վէ Ցալօբ աղալարըն տուքքեանլարընտա պուլունտուղու կիպի, ղազէթա միւվէզզիլէրի մարիֆէթի իլէ տախի սաթըլմագտա տըր ։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

1891 Թէմմուզ 24

Էսհ. Ում. միւլթէզէմէ սէրի Տէ	—	—
Տիւն ագշամ գաբանըշը . .	20	4
Պու սապահ աչըլըշը	20	5
Էն եիւքսէք ֆիաթ	20	5
Էն աշաղը ֆիաթ	19	38
Սէրի Ա.	42	25
» Պէ	22	37½
» Սէ	20	5
Թահվիլաթը Օսմանիյէ . . .	77	35
Էն եիւքսէք ֆիաթ	78	—
Էն աշաղը ֆիաթ	77	3
Թասֆիյէ	18	—
Շըմէնտիֆէր . . . . . . Ֆր.	18	12½
Օպլիկասիօն Թրամվայ . Լ. Օ.	497	—
Իսթիգրազ 8 կիւնէ . . . »	275	—
» 1 » . . . »	120	—
ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ		
Փօթանալը պանգասը . . Ի. Լ.	5	26
Սօսիէթէ ժէնէրալ . . . »	4	36
» Օթ. չանժ է վալէօր »	4	26
Գրէտի ժէնէրալ օթօման Լ. Օ.	8	34
Թրամվայ . . . . »	5	80
Րէժի	15	4
ԵՈՒՆԱՆ ՖՕՆՏՕԼԱՐԸ		
Իսթիգրազ 5% . . . . . Ֆր.	410	—
» 4% . . . . . »	—	—
Պանգ Նասիօնալ . . . . »	425	—
Լօրիօմ . . . . »	143	—
ԱԳՃԷ ՖԻԵԱԹԼԱՐԸ		
Օսմ. լիր. 100 ղշ. տան Դ. Փ.		
Սիմ մէճիտիյէ	108	3
Մէթալիք	101	—
Պէշլիք	102	—
Ալթըլըգ	103	—
Ինկիլիզ լիրասը	109	30
Ֆրանսըզ »	87	—
Զօլ	89	10
Գարպօն ղանիմէսի	8	63
Գօնսօլիտ րէբօրու	40	—
Օսմանլըէ » Րէբօր	5	—
Շըմէնտիֆէր » . . . Տէբօր	12	½
ԳԱՄՊԻՕ		
Լօնտրա	108	3/4
Փարիս	23	30
Ֆրանգ	—	—
Ֆիօրին	10	82½
Մարգ	18	60